

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOŚCIAŃSKI**

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 11 pól
do 3-ej po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 9-5 bez przerwy,
w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-ej.

Opłata pocztowa uliszczona ryczałtem.

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 3.05-72

DYREKCJA — 2.20-13

ADMINISTRACJA — 5.13-88

DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Cena numeru 20 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnośnikiem miesięcznie zł. 5.40, bez odnośnika zł. 4.70 na prowincji miesięcznie zł. 5.43, zagranicą zł. 8.—Za zmianę adresu 50 gr.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwykły 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwykłych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Wielkie zdarzenia na Wschodzie

Chiny a Europa

To, co się dzieje obecnie w Chinach, zasługuje na baczną uwagę. Chiny daleko — w Azji, ale konsekwencje mogą być bliskie, w Europie.

Krótko mówiąc, Japonia „organizuje” (!) Chiny Północne. Łączy 5 prowincji w pewną „autonomiczną” całość, uznając nominalnie suwerenną władzę państwową Chin, faktycznie całkowicie zależną od Japonii. Ta nowa kombinacja zostanie połączona zapewne z poprzednią formacją „autonomiczną” tegoż typu: Mandżukuo. Razem do 150 milionów (!) ludności.

Są to sprawy ołbrzymiej doniosłości dla świata wogóle, dla Europy w szczególności.

Już dziś Japonia, zajęta „organizowaniem” (! z. n. zagrabianiem) Północnych Chin na razie zrezygnowała z ofensywy antysowieckiej nad Amurem. Woli „zadarmo” zabierać olbrzymie terytoria chińskie, niż walić łbem w mocne sowieckie fortyfikacje lub przebiegać się ku Bajkałowi przez niegościnne stepy Zewnętrznej Mongolii. Może Japonia planuje ofensywę antysowiecką w przyszłości? po wzmocnieniu się w Chinach? Możliwe. Ale tymczasem Sowiety mają poważną „piętykę”, a więc wzmacniają się na zachodzie, na **FRONCIE ANTYHITLEROWSKIM**. Utrudnia to pp. Rosenbergom ich plany, wzmacnia w Niemczech (np. w Reichswehrze) żywioły, niechętnie wyprawie antysowieckiej, czyni z Sowietów większą siłę pokojową, w dwójnasób bardziej pożyteczną dla Francji. To już wiele. Nawiasem mówiąc, czy w ten sposób znowu nie zanika jedna z przesłanek polityki p. Becka? Podobno w ostatnich tygodniach stosunki polsko-sowieckie troszeczkę się poprawiły...

Ale to nie wszystko! **CO BĘDZIE DALEJ?** Tu zaczynają się rzeczy naprawdę niezmiernie wprost wagi „Specjalista”, „Gazety Polskiej” od problemów wschodnich p. Otmar, naogół usposobiony antysowiecko, pisze, że Chiny ogarnął gwałtowny prąd nienawiści do Japonii; że oba skrzydła panującej partii, „Kuomintangu” zbliżyły się do siebie; że następuje zbliżenie Nankinu do Kantonu, do „czerwonych”, do komunistów; że gen. Czen - Kai - Szek łagodzi swą taktykę wobec komunistów; że w perspektywie jest połączenie obu chińskich armii, białej i czerwonej przeciwko Japonii; że Anglia i Sowiety (!!), zamierzają wystąpić wspólnie (!). Poza tym czytamy w gazetach o planowanej wielkiej pożyczce angielskiej (!) dla Sowietów.

Naturalnie są to wszystko na razie tylko — perspektywy. Ale gdyby połączone chińskie armie (liczebność trudno określić, ale są to grube setki tysięcy) uderzyły na tyły japońskie, wówczas powstałaby całkiem nowa sytuacja, to rzecz jasna...

Przypuśćmy jednak, że to nie nastąpi. Zato jedno jest pewne,

że interesy **ANGLII** są w Azji ogromnie przez Japonię zagrożone (oczywiście także Stanów Zjednoczonych). Ale Anglia jest, jak wiadomo, zajęta na morzu Śródziemnym (Włochy), może więc Chinom udzielić sił niedużo, musi raczej liczyć na Sowiety. Czy to nie wzmocni prosowieckiego kierunku w Anglii? Francuska prasa podnosi jeszcze jeden moment: zarysowuje się możliwość zalewu „żółtych” w kierunku zachodnim. Któż ten zalew powstrzyma? Chyba Z. S. S. R.?

Łatwo pojąć, że jeśli Japonia ugryźnie w sprawach chińskich a Anglia zacznie pracować równolegle (! wspólnie) z Sowietami, w takim razie niełatwa sytuacja Sowietów od razu się zmieni — zostanie odciążona z obu stron, od wschodu i zachodu. Sprawa pokoju na tem tylko zyska. Apetyty pp. Rosen-

bergów na rosyjskim wschodzie zostaną ukrócone, Hitler będzie musiał sobie poszukać nowego terenu dla ekspansji (na wschodzie?).

Dzieło pokoju w tym wypadku objęłaby gwarancja trójporozumienia: Anglia—Z. S. S. R. Francja.

Nietrudno zrozumieć, jak w tym wypadku wyglądałaby „tradycyjna” polityka min. Becka! Najgorzej jednak, że niewiadomo, jak by się przedstawiał interes Polski...

K. CZAPINSKI.

P. S. W dniu wczorajszym już po napisaniu artykułu, nadeszły dość mętne depeche, — że Japonia narazie „odkłada” reorganizację północnych Chin i t. d. „Odkłada” to nie znaczy rezygnuje. Prace nad „reorganizacją” naturalnie trwają dalej.

Japońska gra o Chiny

Zaniechanie planów japońskich czy też kapitulacja Nankinu?

SPRZECZNE WIADOMOŚCI O SYTUACJI

Japońska urzędowa agencja telegraficzna Rengo donosi: sytuacja w północnych Chinach jest w dalszym ciągu niejasna. Według pewnych wiadomości prasowych z Pekinu, ruch autonomiczny zakończył się niepowodzeniem spowodował manewr Rządu nankińskiego. Natomiast inne organy prasowe donoszą o stałym rozwoju ruchu autonomicznego, pomimo nieprzychylnego stanowiska gubernatorów niektórych prowincji.

ODŁOŻONO CZY ZANIECHANO ANEKSJI CHIN PÓŁN.

Agencja Rengo donosi: Chińskie dzienniki w Szanghaju podają, że Rząd japoński poinformował Rząd chiński, iż nie zamierza wywierać presji w sprawie stworzenia Autonomicznej Federacji Północno-Chińskiej lub niezależnego Rządu. Nie zamierza on również wszcząć akcji wojskowej.

Oficjalne koła pekińskie, w związku z temi wiadomościami pras chińskiej, podkreślają, iż polityka Japonii wobec autonomicznego ruchu w Chinach północnych, od samego początku opierała się na zasadzie niemieszania się w sprawy wewnętrzne innego państwa.

A WIEC JAPONIA SIĘ WYCOFAŁA...

W kołach politycznych japońskich, według agencji Havasa, panuje rozczarowanie spowodowane wstrzymaniem ruchu autonomicznego w Chinach Północnych. Przedstawiciel ministerjum wojny oświadczył: „mamy nadzieję, iż pomimo obecnych trudności, ruch autonomiczny będzie się rozwijał. Nie będziemy się jednakże mieszać do sprawy, która uważamy za wewnętrzną sprawę Chin”.

...CZY TEŻ NANKIN SKAPITUŁOWAŁ?

„Daily Herald” w korespondencji z Pekinu pisze, iż zerwanie rokowań, których celem było stworzenie Niezależnej Federacji Chin

Północnych, nie świadczy o wycofaniu się Japonii, ale jest raczej oznaką prawie zupełnej kapitulacji Nankinu. Zdaniem korespondenta dziennika, Rząd nankiński jest rzekomo skłonny prowadzić rokowania w sprawie protektoratu japońskiego nad całymi Chinami. Do tego sprowadzałyby się zamiary Czen - Kai - Szeka omówienia i załatwienia „wszystkich zagadnień japońsko - chińskich”.

A MOŻE TO BYĆ TYLKO MANEWER?

Agencja Havasa donosi, że zapowiedź ogłoszenia autonomii Chin Półn. była prawdopodobnie manewrem ze strony armii kwan-tuńskiej, którego celem było wywarcie nacisku na kongres Kuomintangu. Wobec tego, iż Nankin nie może zgodzić się na istotne odwołanie prowincji północnych, a z drugiej strony nie może również zmierzyć się z Japonią, wydaje się, iż czynione są starania przedewszystkiem w celu znalezienia formuły, możliwej do przyjęcia, pozwalającej na współpracę chińsko - japońską w Chinach Północnych.

USTĘPSTWA NA RZECZ JAPONII

Ambasador japoński Aryoszi, który odbył wczoraj w południe konferencję w Czen-Kai - Szekiem zwrócił jego uwagę na niedawne antyjapońskie wystąpienia w Szanghaju, przypominając zaborstwo japońskiego marynarza oraz pogromy sklepów japońskich przez chiński tłum. Aryoszi podkreślił również, iż nieoczekiwane wprowadzenie reformy finansowej przez Nankin, bez zasięgnięcia rady Japonii, wpłynęło ujemnie na współpracę gospodarczą pomiędzy obu krajami.

Czen - Kai - Szek zapewnił ambasadora japońskiego o szczerych usiłowaniach Chin w zwalczaniu antyjapońskiej agitacji oraz o chęci poprawy stosunków japońsko-chińskich. Czen - Kai - Szek dodał, iż Rząd nankiński opracował

Sytuacja na froncie

Kontratak Abisyńczyków

Ciężkie straty Włoch na froncie północnym

Na wszystkich frontach nastąpiła zupełna zmiana sytuacji. Nawet źródła włoskie nie usiłują już ukrywać, że położenie wojsk włoskich staje się coraz krytyczniejsze. Od trzech dni Abisyńczycy, po ukończeniu częściowej koncentracji wojsk nie tylko przestali się cofać, ale na wielu odcinkach przeszli do ofensywy. Obecnie na wszystkich frontach Włosi bronią się rozpaczliwie przed naporem wojsk etjopskich.

Szczególnie silny jest napór wojsk rasa Sejuma na froncie północnym na odcinkach, położonych na południe od Makalle.

Wczoraj w prowincjach Gera, Tempien i Scire trwały zaciekle walki w różnych punktach. Wojna podjazdowa, podjęta przez oddziały abisyńskie, które jak obliczają źródła niemieckie liczą razem około 10 tys. ludzi, powstrzymują

zupełnie dalszy marsz Włochów w kierunku na południe od Makalle. Warunki topograficzne: wysokie niedostępne szczyty, głębokie wąwozy i t. p. ułatwiają Abisyńczykom ich zadanie.

O ciężkiej sytuacji Włochów świadczy ostatni komunikat wojen-ny włoskiego sztabu generalnego. Zawiera on bardzo znamienne ujęcie, a mianowicie zdanie, że w pobliżu Hausien oddział kawalerii włoskiej wpadł w zasadzkę i został niemal doszczętnie rozбит. Na czele oddziału włoskiego stał kapitan Rinaldi. W godzinach wieczornych oddział rozłożył obozowisko pod skałami, konie zostały puszczone luzem. Wkrótce po północy ze skał dały się słyszeć wystrzały. Z ukrycia wyskoczyli Abisyńczycy, którzy napadli na Włochów. Oddział włoski zaskoczony niespodziewanym napadem nie mógł stawiać należy-

tego oporu napastnikom. Walka trwała do rana. Włosi walczyli nie zwykłe mężnie. Abisyńczycy wycofali się w zupełnym porządku. Straty włoskie są bardzo poważne. Dowódca oddziału, kapitan Rinaldi został zabity.

Hausien leży w odległości 60 km. w prostej linii na północ od Makalle. Fakt, że walki toczą się na tym terenie potwierdza dobitnie, że na tyłach armii włoskiej znajdują się liczne abisyńskie oddziały partyzanckie, które utrudniają posuwanie się armii włoskiej.

NA FRONCIE POŁUDNIOWYM armia włoska próbowała wczoraj wznowić marsz naprzód wzdłuż rzeki Webbi-Szebeli, lecz została powstrzymana przez silny opór wojsk abisyńskich.

NIE 5000, TYLKO 10 ABISYŃCZYKÓW ZGINĘŁO.

Z Addis Abeby donoszą, że wiadomości włoskie o tem, że w bitwie pod Buia na południe od Makalle ofiarą samolotów włoskich paść miało 5 tys. Abisyńczyków, są nieprawdziwe. W odpowiedzi na zapytanie Rządu abisyńskiego Ras Sejum dał znać, że w bitwie tej padło od bomb samolotów włoskich w dn. 19 b. m. tylko 10 zabitych i 30 rannych Abisyńczyków.

GDZIE BYŁ CESARZ ABISYNIJ?

Cesarz Abisynji powrócił wczoraj rano do stolicy samolotem.

Haile Selassie podczas swej podróży powietrznej wyładował podobno w Harrarze. Dokładne miejsce pobytu cesarza nie jest znane.

Walka o krótszy czas pracy

Trzydniowy strajk protestacyjny

w górnictwie i hutnictwie od 25 do 27 listopada

Przy udziale około 1000 delegatów rad załogowych odbył się wczoraj w Katowicach Kongres rad załogowych.

Kongres zgłosił p. Pietrzak; referat ogólny wygłosił p. Kapuściński, sprawy urlopowe referował tow. Janta, sprawy Spółek brackich — p. Kot. Rezolucję strajkową odczytał tow. J. Stańczyk.

Rezolucja ta brzmi:

„Kongres stwierdza, że dotychczas załatwiono tylko postulat w sprawie Spółek brackich, natomiast nie przeprowadzono nowelizacji ustawy urlopowej w kierunku przywrócenia pełnego wynagrodzenia za każdy dzień urlopu oraz przywrócenia zasady, że wszystkie dni urlopu są płatne, niewyłączając niedzieli i świąt.”

Kongres stwierdza, że realizacja postulatów skrócenia czasu pracy bez obniżki zarobków dziennych nie posunęła się ani o krok naprzód, z winy przemysłowców, nie godzących się na skrócenie czasu pracy bez obniżki zarobków.

W tych warunkach Kongres stwierdza, że skrócenie czasu pracy jest zasadniczym i kategorycznym postulatem świata pracy i, że — dla urzeczywistnienia tego postulatu klasa robotnicza nie cofnie się przed walką i uchwała, co następuje:

1) na znak protestu przeciwko

lekceważeniu przez przemysłowców wysuniętego przez robotników żądania skrócenia czasu pracy bez obniżki zarobków oraz celem zadokumentowania solidarności i zdecydowanej woli górników i hutników do prowadzenia podjętej walki aż do zwycięskiego końca, Kongres postanawia przeprowadzenie trzydniowego strajku protestacyjnego w górnictwie i hutnictwie dnia 25, 26 i 27 listopada b. r.

Kongres wzywa robotników wszystkich kopalń i hut zagłębi: Śląskiego, Dąbrowskiego i Krakowskiego do solidarnego poparcia żądań w dziedzinie przeprowadzenia skrócenia czasu pracy;

2) Jeśli by w ciągu grudnia sprawa realizacji postulatów skrócenia czasu pracy bez obniżki zarobków nie posunęła się naprzód, opór przemysłowców nie został przełamany — Kongres upoważnia Komisję Międzyzakładową, by odwołała się do ogółu robotników o podjęcie WALKI STRAJKOWEJ W PRZEMYSŁE GÓRNICZYM I HUTNICZYM aż do zwycięskiego zakończenia.

Jednogłośnie w dyskusji podniesiono m. in. potrzebę podwyższenia płac ze względu na drożyznę oraz zaprzestowania przeciwko szykanowaniu robotników huty „Batory”.

Lot do bieguna południowego

Próby dotarcia do Ziemi Admirala Byrda

Wczoraj zrana z wyspy Dundee, należącej do archipelagu Nowej Szkocji (w Kanadzie), wystartował lotnik Hollick Kenyon (z pochodzenia londyńczyk) i Ellsworth, znakomity badacz amerykański w kierunku bieguna południowego, do Ziemi Admirala Byrda. Trasa lotu wynosi przeszło 3200 klm, przechodzi ona nad ziemią Weddella, nad lądem podbie-

gunowym i morzem Rossa. Większość terenów, nad którymi leciał lotnicy, nie jest zbadana. Samolot jest w stałej komunikacji radiowej z redakcją gazety „New York Times”. W godzinę po odlocie Ellsworth zakomunikował, że podróż ma przebieg pomyślny. Celem podróży lotników jest zbadać ląd Antarktydy, który jest 2 razy większy od Europy.

Mowa premiera Kościalskiego

Onegdaj, jak donieśliśmy, prezydent ministrowi Marjan Zyndram-Kościalski wygłosił przez radio przemówienie, które w skrócie brzmi jak następuje:

PLAN A REALIZACJA

Kiedy w Sejmie i Senacie przedstawiałem w zarysie plan gospodarki państwa, plan, który stał się w obecnej sytuacji nieodpartą koniecznością państwa, słyszałem głosy, że nie w planie, ale w jego realizacji, leży praktyczny punkt ciężkości. Podzielałem całkowicie to zdanie.

Zaledwie dwa tygodnie upłynęło od czasu przyznania rządowi pełnomocnictw w celu realizacji tej części planu finansowo-gospodarczego, która ma być wykonana doraźnie na odpowiedzialność rządu. Za krótki to jeszcze okres, aby mówić o zbilansowaniu rezultatów tej pracy. Obiecywałem jednak, że rząd mój w działalności swej będzie się starał utrzymywać najbliższy kontakt ze społeczeństwem... I dlatego jeszcze przed zebraniem się izb ustawodawczych na sesję zwyczajną chcę dziś powiedzieć, w jaki sposób wykonaliśmy pierwszą część tego planu.

„NAJLEPSZE ROZWIĄZANIE

Plan gospodarczy rządu wyraża ze świadomości, że w obecnych warunkach każdy inny posiada siły i możliwości i do nich dostosowywać musi swoje poczynania. Niema gotowych recept na walkę z kryzysem i we wszystkich krajach rządy próbują znaleźć właściwą drogę postępowania. Mogę zapewnić, że długie godziny zastanawialiśmy się nad różnymi projektami, szukając rozwiązań najlepszych. Postępujemy my dzisiaj w myśl tych wskazań, które uznaliśmy za najstosowniejsze, za najlepiej dostosowane do naszych obecnych warunków i do naszych własnych trudności.

Gospodarstwo polskie od lat dziesiątków w innych rozwija się w warunkach, niż gospodarstwa krajów zachodniej Europy. Na pierwsze pokolenie Polski niepodległej spadły szczególnie ciężkie obowiązki, gdyż wszystkie wiekowe zaniechania, wszystkie braki wyrosły nagle przed nami i nagle wystawiły nam potężny rachunek za przeszłość.

WALKA Z DEFICYTEM

Zasadniczą podstawą możliwości wprowadzenia jakiegokolwiek szerszej pracy nad ożywieniem życia gospodarczego są zdrowe finanse państwa i zrównoważone budżety państwa. Dlatego też rząd wypowiedział bezwzględnie walkę z deficytem budżetowym skarbu państwa. Nie możemy pozwolić na to, aby skarb państwa na pokrycie swych niedoborów ściągał w drodze pożyczek i najróżniejszych operacji kredytowych pieniądze i kapitały krajowe. Uważamy, że kapitały te powinny pozostawać w obrocie gospodarczym i iść nie na konsumpcję budżetową, ale na cele produkcyjne, rozszerzające nasze narzędzia pracy i zwiększające zatrudnienie.

W oparciu o przyznane nam pełnomocnictwa przepracowaliśmy na radzie ministrów i złożyliśmy Panu Prezydentowi do zaakceptowania 11 pierwszych dekrety. Treścią i sensem 6-ciu z nich jest wyrównanie linii życia gospodarczego.

RÓWNOWAGA BUDŻETU

Najpilniejszym zadaniem było jednak zrównoważenie budżetu państwowego. Budżet, którego preliminarz złożymy izbom ustawodawczym w najkrótszym czasie, będzie pierwszym od paru lat budżetem zrównoważonym. Długotrwałość i wysokość miesięcznych niedoborów stać się mogła w przyszłości groźną w swych skutkach nie tylko dla skarbu państwa, ale również dla całokształtu polskiego gospodarstwa narodowego i dla najszerszych warstw pracujących.

Kto stawia dziś sprawę deficytu budżetowego, jako zagrożenie, które nie pociąga skutków dla rzeszy pracowników państwowych i innych warstw społecznych ten jest na zupełnie błędnej drodze. Należy raz wreszcie zdać sobie sprawę z tego, że deficyt budżetowy stał się zaporą dla wszelkiej myśli o walce z kryzysem w walce o lepsze jutro.

Z prasy i komunikatów radiowych jest już wiadome, że na ostatnich dwu posiedzeniach rady ministrów, rząd uchwalił 5 dekrety wprowadzających konieczne dla równowagi budżetowej zarządzenia.

Łączne opodatkowanie urzędników prywatnych i publicznych da około 210 milionów zł., koniecznych dla zrównoważenia budżetu.

OSZCZĘDNOŚCI BUDŻETOWE

W celu uzdrowienia tego budżetu przejraliśmy dział po dział, pozycję po pozycji i gdzie tylko można dokonaliśmy oszczędności i skróśleń. Oszczędności te obowiązywać będą nie tylko od kwietnia 1936 r., t. j. od daty wejścia w życie nowego budżetu, ale od zaraz od dziś.

Nie tknięto tylko dwu najważniejszych pozycji: nie obcięliśmy ani o jednego złotego wydatków na siłę obronną państwa i nie zmniejszaliśmy możliwości nauki przez redukcję chociażby jednego etatu nauczycielskiego lub zamknięcia jednej szkoły. Jest to wielkie osiągnięcie, jeśli się zważy, że te dwie pozycje stanowią niemal połowę wszystkich wydatków państwa.

Te zawarte w 5-ciu omawianych dekretych przejściowe obciążenia, ograniczone w terminie swego działania, zrównoważone są w dużym stopniu przez akcję rządu, zmierzającą do potania podstawowych elementów kosztów utrzymania.

Rachunek nasz wykazuje, że dla nisko uposażonych warstw robotniczych i rzemieślniczych, które opłacać będą obecnie podatek dochodowy i które zamieszkują małe, jedno lub 2-izbowe mieszkania — zmniejsza komornego i zniesienie podatku lokalowego pokryje w większości przypadków z nadwyżką nowy ten podatek.

ŚCINANIE CEN KARTELOWYCH

Rząd przystąpi w najbliższych dniach w sposób zdecydowany do ścinania cen kartelowych. Wstępnym krokiem ze strony Rządu w kierunku potania artykułów pierwszej potrzeby będzie poważna zmniejsza cen kolejowych.

Chodzi o możliwość jak najpełniejszą realizację tego podstawowego punktu i naszego planu gospodarczego, który w zniszczeniu cen i świadczeń, nie dostosowanych do obecnego poziomu i dochodów najszerszych warstw obywateli, widzi najbardziej zasadniczą drogę, wiedząc do polepszenia obrotów gospodarczych wewnątrz kraju, do wzrostu produkcji i do wzrostu zatrudnienia.

Chcę podkreślić z całym naciskiem, że rząd wykona swój plan możliwie w jak najkrótszym czasie i dąży w wielkim wysiłku do jak największego skurczenia tego okresu, który powstanie między

wejściem w życie nowych obciążeń, a sprowadzeniem kosztów utrzymania do niższego poziomu.

WIARA

Istnieją realne podstawy do wiary w lepszą przyszłość, w poprawę bytu ludzi i warsztatów pracy. Gdyby tej wiary nie było, rząd nie wziąłby na swe barki trudnych decyzji, radykalnego uzdrowienia gospodarstwa kraju i budżetu państwa. Jesteśmy w walce z trudnościami, zagradzającymi nam drogę do lepszej przyszłości. Położymy na szalę cały autorytet władzy i całą siłę państwa aby walkę tę wygrać.

Pracownicy umysłowi w akcji

Niedzielnny Kongres a nastroje pracowników

Nastroje wśród pracowników umysłowych są wybitnie krytyczne w stosunku do organizowanego na niedzielę Kongresu. Niektórzy głośno o tem mówią, że Unia nie powinna brać udziału w Kongresie.

Różnice pomiędzy nastrojem „dół” a „gó” w świecie pracowników wyjaśnić może sprawa następująca: otóż „dół” są za jaknajbliższą współpracą z klasowym ruchem zawodowym i z robotnikami, natomiast „gó” — mimo, że Rada Naczelna „Unii” przyjęła rezolucję, idącą również w tym

kierunku, organizatorzy Kongresu nie uważali za właściwe zaprosić przedstawicieli ruchu robotniczego, natomiast bardzo gorąco zabiegali o to, by uczestniczyli w charakterze gości w Kongresie przedstawiciele Rządu.

Niesympatycznym echem odbił się również w masach dość niezwykły fakt, „cenzurowania” przez mówców, o którym to fakcie pisaliśmy wczoraj.

Trudno zatem przypuszczać, by Kongres odzwierciedlał nastroje mas pracowników.

Zgromadzenie pracowników umysłowych

W niedzielę, o godz. 10 zrana w Warszawskim Towarzystwie Hygienicznym (Karowa Nr. 31) Warszawska Rada Okręgowa Unii Zw. Pracowników Umysłowych zwołuje wielkie zgromadzenie publiczne

pracowników umysłowych stolicy, celem zmanifestowania stanowiska rzeszy pracowniczych wobec obniżki płac i dalszej likwidacji Ubezpieczeń Społecznych.

Nominaci przeciw kontroli nad gospodarką samorządów

Wśród niektórych organizacji samorządowych daje się zauważyć niezadowolenie z prac komisji oddłużeniowej — oszczędnościowej, działającej pod przewodnictwem b. ministra Matuszewskiego oraz z akcji związku rewizyjnego samorządu terytorialnego, pozostającego pod przewodnictwem b. ministra Jaroszyńskiego.

Niezadowolenie to znalazło wyraz w specjalnej delegacji związku miast do sier rządowych.

Wymienione instytucje mają za zadanie pracę nad zrównoważeniem budżetów naszych samorządów. W pracy tej doszły one do wniosków, iż samorządy w dziale swoich wydatków niejednokrotnie wychodzą daleko poza ramy swoich statutów, udzielając subsydjów i zapomóg na przedsięwzięcia, nie

mające bezpośrednio nic wspólnego z samorządem.

Delegacja związku miast usiłowała sugerować władzom nadzorczym zahamowanie działalności instytucji, kierowanych przez pp. Matuszewskiego i Jaroszyńskiego. Jak słychać, sugestia związku miast nie trafiła na grunt podatny.

W kołach poinformowanych zwracają uwagę, iż w obecnym zarządzie związku miast polskich zaledwie 4 członków reprezentuje czynnik społeczny i obywatelski. Olbrzymią większość zarządu stanowią prezydenci i burmistrzowie, nominaci lub zawodowcy.

Na czele zarządu związku miast stoi, jak wiadomo, komisarz prezydent m. st. Warszawy, który też prowadził wspomnianą delegację do władz nadzorczych. (Press.)

Komunikat ag. Press dajemy narazie bez komentarzy.

W Grecji

Próby utworzenia gabinetu koalicyjnego?

Według wiadomości z wiarygodnych źródeł, Rząd w Grecji powrócił króla przedłożył mu: dymisję, wyjaśniając w exposé premiera poglądy na sytuację polityczną. Król wezwie do siebie szefów wszystkich partii oraz pp. Psalidisa, Metaxasa, Sofoulisa,

Papanastasiu, Kafandarisa i Michalakop Ulosa, celem wysłuchania ich opinii o sytuacji. Zgodnie z opinią kół politycznych, król utworzy gabinet koalicyjny, do którego wejdą przedstawiciele wszystkich partii bez wyjątku.

Kierownictwo tego gabinetu zostałoby powierzone osobistości, zaakceptowanej przez wszystkie partie. Tak utworzony Rząd powinien przez pewien czas współpracować z obecnym Zgromadzeniem Narodowym, celem rewizji konstytucji z r. 1911 i uchwalenia szeregu nieodzownych ustaw, po czym zostałyby rozpisane nowe wybory.

W obozie „sanacyjnym”

Z Torunia donoszą agencje Press: Na Pomorzu wielkie wrażenie wywarło pismo generała Sawickiego przeciwko prezydentowi m. Grudziądza Włodkowi.

General Sawicki w piśmie swym przypomina, iż stojący na czele samorządu grudziądzkiego i grupy dawnego BBWR, prezydent Włodek w maju 1926 roku wydał odezwę, w której domagał się surowych represji przeciw warcholom i buntownikom.

Później oczywiście p. Włodek zasiadł oboz „sanacyjny”.

Kolejarze do szeregów!

W niedzielę o g. 10 r. w sali „Ateneum” w gmachu ZZK w Warszawie odbędzie się

Ogólny wiec pracowników kolejowych

węzła warszawskiego bez względu na przynależność związkową.

Wiec został zwołany przez Warszawski Zarząd Okręgowy Z. Z. K. Porządek dzienny obejmuje dwa punkty: 1) zagajenie, 2) obecna sytuacja kolejarzy. Zarząd Okręgowy Z. Z. K. wzywa kolejarzy węzła warszawskiego do masowego udziału.

MAŁY FELJETON

Meteor

Dnia 9 b. m. o godz. 17 m. 28 nad Warszawą przeleciał meteor o niezwyklej sile blasku. Zjawisko to zaobserwowało 2-ch astronomów warszawskiego obserwatorium astronomicznego. (Z prasy.)

Odbierający w redakcji prowincjonalnego dziennika telefony między miastowe stenotypista odebrał od korespondenta warszawskiego wiadomość o meteorze, przepisał ją na maszynie i zaniósł ją redaktorowi.

Redaktor przeczytał wiadomość, pokiercił głową i przywołał jednego z młodszych redaktorów.

— Tu ma pan wiadomość z Warszawy. Niech pan najpierw przepytaj się naszego kierownika działu astronomicznego, czy w ogóle jest rzecz możliwa, by w listopadzie meteor się ukazywał, bo to może także być jakaś warszawistowska kombinacja. Pojmuje pan? Tyle miast jest w Polsce, a meteor akurat Warszawę sobie obrał, by się nad nią zaprodukować. To jest bardzo podejrzane! A jeśli okaże się, że astronomia przewiduje meteory w listopadzie, to niech pan zrobi z tego odpowiedni paszet i przejdzie się po warszawistach z domowem wykastalceniem.

Młody sylf redakcyjny zatarł ręce z zadowolenia.

— Już mam nawet tytuł, panie redaktorze. „Meteor pod czapką Monomacha”. Dobry? Co, panie redaktorze?

— Pod czapką? Meteor? No, wie pan, niebardzo mi się to podoba. Bo jakże to meteor pod czapką się zmieści? Nie, niech pan co innego wymyśli.

Po kwadransie aplikant redakcyjny wrócił z rękopisem, który podał swemu zwierzchnikowi.

Redaktor nałożył szklę i czytał: „KRZYWDA LUDNOŚCI NASZEJ DZIELNICY”.

Nie sto i nie tysięcy razy stwierdzone zostało faktami, że jeśli chodzi o ofiarność, o regularne płacenie podatków lub o pożyczkę dobrodlną, to ludność naszej dzielnicy zawsze przoduje. Bez przesady można powie dzieć, że gdyby inne dzielnice tak wywiązywały się ze swych obowiązków względem wspólnej matki — Ojczyzny nie widzielibyśmy co to deficyt i nie znalazlibyśmy kryzysu.

Tymczasem jak się nam wywidzają za to poczucie obywatelskie,

tkwiące w każdym z nas od kolebki? Posłuchajcie. Władze centralne na podstawie rozporządzenia z mocą ustawy puściły dnia 9 b. m. o godz. 17 m. 28 meteor, który wbrew elementarnemu poczuciu sprawiedliwości zatajono przed ludnością naszej dzielnicy i okazano go tylko Warszawie i warszawistom. Co więcej, zakonspirowano tę palącą sprawę przed naszym piśmie i zawiadomiono nas o tem dopiero post factum...

Tu redaktor przerwał.

— Nie, panie kolego, tak nie można. My nie możemy dyskredytować się przed czytelnikami, że mogą być sprawy, o których my zgóry nie wiemy. Niech pan to zmieni.

Po 20 minutach młody dziennikarz przyniósł drugi tekst.

Redaktor nałożył szklę i czytał: „Zgodnie z naszą zapowiedzią sprzed trzech lat, podana tylko w części naszego milionowego nakładu, punktualnie o godz. 17 m. 28 dnia 9 listopada ukazał się nad Warszawą meteor. Upředzeni o tem przez nas astronomowie warszawscy (sic!) mogli stwierdzić dokładność naszych informacji.”

Niemniej przeto należy zapytać: Dlaczego nad Warszawą? Czy inne miasta polskie nie dają rekorta? Czy nie nasze miasto pierwsze strzeliło i siebie jarmozem niewoli?

Zapytujemy, czy długo jeszcze Warszawa będzie wszystko zabierała dla siebie, aż do meteorów włącznie? Co na to nasi przedstawiciele w Sejmie i Senacie?

Redaktor odłożył rękopis.

— To już trochę lepiej, ale jeszcze nie to, co myślałem... Wie pan, może najlepiej będzie całą tę sprawę wykipić, zabiegateliżować, ośmieszyć.

Po kwadransie dziennikarz przyniósł trzeci tekst.

Redaktor po raz trzeci nałożył szklę i czytał:

KONIEC ŚWIATA W WARSZAWIE.

Szczegółowa się kulturą tysięcy lat dzielnica nasza wiele zjawisk przyrodzonych w dziejach swych widziała. Słynny był meteor, który w roku 896 przed Nar. Chr. ukazał się nad Kasprowym Wierchem i blaskiem swym oświecił to właśnie miejsce, do którego wkrótce docierała będzie Boga na chwałę, ludzium na pożytek kolejka linowa.

Następuje szereg dat, w których nad dzielnicą przechodziły meteory, poczem:

„Co innego u naszych przywódców, skłóci abisyńczyków z domowem wykastalceniem z pod czapki Monomacha. Gdy nad Warszawą d. 9 b. m. o godz. 17 m. 28 ukazał się mały meteor (o sile 1,5 HP) wywołał on wśród tubyletów popłoch. Kupcy zamknęli sklepy, właściciele realności sprzedawali za bezcen swe domy, rodzice odbierali dzieci ze szkół i t. p., gdyż powszechnie przypuszczano, że następuje koniec świata.

Kilku światlejszym ludziom z naszej dzielnicy, przypadkowo bawiącym w Warszawie, udało się uspokoić rozszalałe tłumy tubyletów.

Meteor był zresztą widziany także w Szaflarach, Kutach, Kopyczynie, Rzeszowie, Żydaczowie, Podhajcach i po obu brzegach Zgulej Lipy, ale nigdzie najmniejszego nie wywołal popłochu. Starsi ludzie poznali w nim ten sam meteor, który zajaśniał nad naszą dzielnicą w 1445 roku”.

Ten rękopis poszedł do druku.

ULTIMUS.

Napad na bank

W Brazylii dokonano napadu na „Adlerbank”. Bandyta strzelił kilkakrotnie do kasjera, poczem porwałszy znaczną sumę rzucił się do ucieczki. Ciężko ranny kasjer zdołał jeszcze strzelić do uciekają-

cego, raniąc go lekko. Bandyta, widząc, iż nie ujdzie pogoni, popęnił sarobójstwo, strzelając sobie w serce. Według znalezionych przy nim papierów, jest to 50-letni Gastor Heimann z Strassbur-

Włochy dobijają faszyzm

Tow. Luigi Caldera, którego poprzednie korespondencje, drukowane na naszych łamach, zainteresowały żywo szerokie koła czytelników, nadsyła nam dziś dalszą korespondencję, pisaną z pogranicza włosko - francuskiego. Redakcja.

Niech najpierw przemówi kto inny, zdecydowany przyjaciel faszyzmu. P. René Benjamin udał się z ramienia paryskiego „Journala” do Rzymu, aby przyjrzeć się bliżej sytuacji, zbadać nastroje i spojrzeć na wszystko „własnymi oczami”. Opowiada na łamach paryskiego dziennika paryskiego swoje wrażenia, powtarza rozmowy, jakie przeprowadził z osobami, które znają bliżej Mussoliniego. Pewien oficer marynarki oświadczył dziennikarzowi francuskiemu „Il Duce dobrze teraz wie, że podsunęło mu pułapkę, w którą wpadł. Ale wie on także o tem, że naród stoi za nim. I jeżeli pewnego dnia nie pozostanie już nic więcej, jak ponieść śmierć, świat zobaczy przy najmniej, co to znaczy umrzeć z honorem”.

Następnym rozmówcą był pewien francuski poseł do parlamentu, który „przybył do Rzymu, aby powiedzieć Mussolinemu, ilu Francuzów przysięgło nie walczyć nigdy przeciw Włochom. Mussolini, poruszony do żywego temi słowami, wykrzyknął: „Dziękuję Panu! Ale zamiast myśleć o wojnie, myślicie o pokoju! Niech p. Laval i pańscy przyjaciele podejmą ostatni wysiłek. Jeżeli Wam się to uda pozyskacie wdzięczność wieczną ze strony Italii”!

Świat dyplomatyczny obcy w Rzymie również okazał mało zachwytu dla sytuacji, w jakiej znalazł się dyktator włoski. Jedną z osobistości tego świata dyplomatycznego, zapytana, co myśli o sytuacji oświadczyła bez ogródek: — „Jeżeli Mussolini jest wielkim człowiekiem, to niech nas Bóg strzeże przed wielkimi ludźmi!” Inny znów dyplomata oświadczył krótko: — „Trzeba było przewidywać. Gran dezza (sztuczna wielkość) nie była potrzebna”. Trzeci oburzył się wręcz: „Cóż będzie mi pan opowiadał, o tem, że Mussolini jest wielkim człowiekiem? Nie zdołał nawet przewidzieć najprostszych środków ostrożności”!

Wszyscy zapytywani zgodnie wypowiadali wobec dziennikarza francuskiego pogląd, że Mussolini znalazł się wobec otwartej pułapki, do której bynajmniej nie został wepchnięty przez Anglików. Wpadł w nią sam, a Anglicy tylko go w niej zamknęli.

Inteligenci włoscy, z którymi dziennikarz paryski rozmawiał, — wyrażają poglądy podobne. Pewien intelektualista tak sformułował swą myśl: „Istnieje, czy nie istnieje pakt Ligi Narodów? Byliśmy, czy też nie byliśmy członkami Ligi? Wiedzieliśmy, czy nie wiedzieliśmy, na co się ważymy? Wreszcie, czy mamy rząd, czy też tylko urojenie rządu?”

Jest to koniec faszyzmu. Czy był Pan w Rzymie w dniu rocznicy marszu na Rzym? Widział Pan ten „milczący entuzjazm”? Mussolini powiedział z balkonu:

„Rozpoczynamy rok czternasty naszej ery z tą samą odwagą! Jeden frazes, kilka domów w iluminacji, ale żaloba w duszach. Zbliża się katastrofa. Z drugiej strony, jeżeliby się nawet udało uniknąć katastrofy, to czy Mussolini miałby się mimo wszystko utrzymać? Ten człowiek staje teraz wobec próby nerwów, która przerasta je go siły. Widziałem go na uroczystości inauguracji „miasta uniwersyteckiego”. Co za wyraz twarzy! W pobliżu mnie stał pewien lekarz. Był poprostu zrozpaczony. Wszystko ma swój koniec”!

Tak sądzą w Rzymie ci, którzy mogą mówić, nie obawiając się represji. Fala teroru znów ogarnęła Włochy. „Ovra” (tajna policja polityczna) urządza dosłowne polowanie na „niedowiarków i krytyków”, wciągając w nich antyfaszystów. Nawet fakt kupowania gazet zagranicznych staje się już zbrodnią. Rzymska „Tribuna”, widocznie nie zdając sobie sprawy z tego co robi, stwierdziła temi dniami, że na ulicach Rzymu spotyka się teraz wielu obywateli, którzy trzymają w ręku pisma zagraniczne. Na zapytanie, czego tam szu-

kają, odpowiadają z rozbrajającą szczerością: prawdy! Wypadki zęczenia się nad „przestępcami” są znów zjawiskiem często spotykanym. Wystarczy opowiedzieć coś o wypadku śmierci żołnierzy w Abisynji, aby narazić się dosłownie na różgi. Narzekanie na wzrost drożyzny poclaga za sobą przykre następstwa.

Ze szczególną zjadłością rzucano się na zwalczanie ruchu antyfaszystowskiego. Przed kilku dniami policja medjołaska dowiedziała się, że w dzielnicy robotniczej rozrzucono odezwę antyfaszystowskie. Zorganizowano specjalną służbę obserwacyjną i kilku robotników aresztowano. Ale niektórzy, w porę uprzedzeni, zdolali wymknąć się z terenu obławy. Opuścili Medjołan w kierunku na Como, aby stamtąd ruszyć ku granicy. W Como policja wpadła na trop ich kryjówki i dała ognia. Jeden z robotników, Pollastri, został zabity, drugi, Marco Riccardi, ciężko ranny. Policja aresztowała następnie wiele osób, które z całą sprawą rozpowszechniania odezw nie miały wspólnego.

Wspomniałem wyżej o walce z czytelnictwem pism zagranicznych. Nie mogąc odstraszyć publiczności od czytania pism francuskich dopoty, dopóki pisma te są jeszcze dozwolone w sprzedaży, organizuje się „akcję samorządną” mafijnych grup faszystów, którzy przybywają na dworce w momencie, kiedy nadchodzi poczta i poronst rekwirowują pakiety, zawierające niektóre, znieprawdzone przez reżim faszystowski pisma francuskie. Maluczko, a znajdzie się jakiś pretekst do zakazania we Włoszech pism zagranicznych. — (Już się znalazł! Włochy objęły za kazem przywozu towarów zagranicznych, jako odwet za sankcje... prasę francuską i angielską, czyli tę, która jest najwięcej czytana przez oświeconą część społeczeństwa włoskiego. Przyp. Redakcji).

Naród włoski został świadomie oszukany, jeśli chodzi o przygotowanie nie tylko wojny włosko - abisynskiej, ale wszystkich incydentów, które tę wojnę poprzedziły. Czy jest dziś na świecie człowiek, który wierzy, że Abisynja zagrażała posiadłościom włoskim, że Erytrea i Somali włoskie mogły się istotnie obawiać ataku abisynskiego? A przecież pod hasłem obrony tych prowincji odbywało się w pierwszym okresie wysyłanie wojsk do Afryki. Dopiero, gdy była ich tam już dostateczna ilość, zaczęto wielkim głosem wołać o „sprawiedliwość” dla Włoch — sprawiedliwość, oczywiście, imperialistyczną. Narodowi włoskiemu nie nic mówiono o przygotowaniu się do tej wojny. Przeciwnie. Mussolini kilkakrotnie w ciągu roku 1934-go, a nawet jeszcze w roku 1935-ym mówił o konieczności pokojowego wyścigu pracy, stawiał masom włoskim Anglię za wzór odbudowy gospodarczej! Pocihu przygotowywał się do wojny, aż nagle zwyciężając faszystowski, na całe gardło zaczął krzyć, że Włochom dzieje się krzywda w Afryce i wepchnął ten ten terminowany, otumaniony i zrozpaczony naród z dnia na dzień w wojnę. Oto wzór klasyczny traktowania narodu przez dyktatora, który ma po tem wszystkim pretensję do Włoch, aby go kochały, ubóstwiała, podziwiała jak primadonnę!

Włochy weszły w okres gospodarki wojennej z wszelkimi zjawiskami pobocznymi tej gospodarki. Od zakazów spożycia do rekwiizycji — krok już niedaleki, podkrytowany, oczywiście, wyższym interesem kraju.

Na co liczy Mussolini, Nikt nie oczekuje, aby sankcje mogły wywołać skutek natychmiastowy, błyskawiczny. Znaczący spraw go-

spodarczych obliczają, że Włochy zdołają wytrzymać nacisk gospodarczy sankcji jeszcze kilka miesięcy, prawdopodobnie 6 do 8 miesięcy. Tyle właśnie czasu dzieli nas od nowego okresu deszczów w Abisynji. Jeżeli do tego momentu wojskom włoskim nie uda się zniszczyć lub przynajmniej po walić armii abisynskiej, Włochy faszystowskie będą w rzeczywistości pobite — albowiem będzie to ponad wszelkie siły Włoch prowadzić tę wojnę jeszcze jeden rok. Skoro wyłączona jest możliwość kompromisu bezpośredniego między Abisynją a Włochami, należy według wszelkiego prawdopodobieństwa przewidywać, że o losie wojny Mussoliniego, a więc i o losie faszyzmu zadecydują już tylko bitwy w Abisynji. Doświadczenia zaś tej wojny, jak i poprzednich rozgrywek militarnych w Abisynji uczy nas, że decyzja ta nie nastąpi w ciągu kilku miesięcy.

Państwa sankcyjne, wszedłszy raz na drogę sankcyj pod wodzą Anglii, będą z siłą rzeczy musiały kroczyć tą drogą coraz dalej, coraz głębiej. Łańcuch sankcji, za rzucony na szczył Mussolinemu przez Edena i trzymany w ręku przez 51 państw, będzie się zaciskał koło szyi Mussoliniego tak skutecznie — że pewnego dnia faszyzm będzie musiał skapitulować. Moment to będzie najbardziej zwrotny, kiedy faszyzm zda sobie sprawę z tego, że tej wojny nie może w żaden sposób wygrać. Niemożliwość wygrania tej wojny przez Włochy uznał już pewien ambasador Włoch, akredytowany w stolicy wielkiego mocarstwa zachodnio - europejskiego.

W chwili, kiedy Mussolini przekona się już definitywnie, że partii nie wygra może powstać obawa, że z zemsty zechce on utwierdzić Europę w wojnę na szerszą skalę. Ale czy osłabiony, obumierający już faszyzm znajdzie wówczas w sobie tyle siły, aby wywołać komplikację wszech europejską? I pytanie ważniejsze: czy wobec coraz bardziej widocznego słabnięcia sił faszyzmu znajdzie on wówczas w Europie jakiegoś sojusznika? Raczej należy przewidywać, że wasalowie z musu opuszczą go. Jeden z trzech już się chwile, a to pod wpływem lekkich tylko wskazówek i życzeń londyńskich...

Mussolini, decydując się na wojnę, wbrew woli generacji, wbrew wyraźnej woli społeczeństwa, wbrew życziłwom najpierw, a później już ostrzeżeniom Anglii i całego niemal świata, postawił wszystko na jedną kartę. Postanowił zagrać tę swoją kartę — prawdę już ostatnią kartę na sentymentach patriotycznych ludu włoskiego. Liczył na zrezygnowanie pomoc burżuazji, przymusową wojska, korony i (częściowo) kościoła.

Wniosek, jaki się nasuwa przy rozpatrywaniu sytuacji Włoch, po blisko 6-ciu tygodniach trwania wojny w Abisynji, jest następujący:

Położenie ekonomiczne jest groźne, położenie finansowe — wręcz już niebezpieczne.

Alle faszyzm będzie się mógł bronić pewien czas, nawet jeżeli sankcje będą stosowane w sposób poważny, a wszystko wskazuje, że tak się stanie.

Lud włoski, w opisanej sytuacji, skazany jest więc na długą agonję, bo warunki, w jakich znajduje się kraj w okresie sankcji, przypominają będą powolne straszliwe zamieranie życia.

Komisja Programowa

Dziś o g. 4 p.p. w lokalu C. K. W. (Warecka 7) odbędzie się posiedzenie Komisji Programowej.

Ani jednego kilograma stali z Niemiec

Towarzystwo, które prowadzi budowę mostu na rzece Hudson kosztem 44 milionów dolarów, zamierza sprowadzić z Niemiec za 19.000 dolarów stali, lecz nadburmistrz Nowego Jorku La Guardia stanowczo zabronił sprowadzania

jakichkolwiek materiałów z Niemiec.

Nie jest to pierwszy wypadek, kiedy burmistrz N. Jorku daje wyraz swojej antypatii do hitlerowskich Niemiec.

Tę agonję Włoch, na jaką kraj naraziła nierozważna, szalona polityka dyktatury, będzie mogła usunąć tylko silna opozycja wewnętrzna, która, zadając faszyzmowi ostatni cios, zaoszczędzi krajowi całkowitej ruiny ekonomicznej i całkowitego zużycia jego rezerw na imprezę, skazaną na niepowodzenie.

Wierzmy, że Włochy zdobędą się na ten cios ostatni.

LUIGI CALDERA.

Na froncie gospodarczym

Uwagi

DOOKOŁA SPRAW BUDŻETOWYCH. Uzasadniając posunięcia rządowe, mające na celu osiągnięcie równowagi budżetowej, „Przegląd Gospodarczy” (zes. 22) wskazuje nie tylko na wysoki deficyt budżetowy (163,3 milj. zł. tylko przez pierwsze półrocze r. b., ale również na wzrost zadłużenia Skarbu państwa w Banku Polskim: przez 7 miesięcy r. b. wzrost ten wyniósł 76 milionów zł.... „Taki stan rzeczy nie mógł być dłużej tolerowany i tem tłumaczy się tempo, nadane przez Rząd pracom, poświęconym naprawie położenia skarbu”.

Mamy więc budżet zrównoważony. 2 miljardy 237 milionów 121 tys. zł. wydatków i nadwyżka dochodów 50 tys. „Cięcia” oszczędnościowe w ministerstwie skarbu, spraw wewnętrznych, zagranicznych, sprawiedliwości (wydatki wojskowe — niezmiennione, oświatowe pono zmniejszone o 3 milj. zł.) i t. p. dać mają 46 milj. złotych, jednocześnie atoli wzrosły o 23 milj. zł. wydatki na emerytury i długi. Po stronie dochodów określono 180 milionów (zapewne podatki od rolników, wpłaty przedsiębiorstw i monopolu), a dopisano 300 milj. nowych podatków oraz wpłat kolei i poczty, które mają zamieścić inwestycje z własnych funduszy, pokrywając inwestycje z pożyczek.

Tak w grubych zarysach wyglądał ma nowy budżet. Czytaliśmy w komunikacie, że „ręczyłoby równowaga budżetowa jest zapewniona”. Czyż nie są jednak pouczające przykre pomylki, jakie przytrafiły się pod względem równowagi budżetowej poprzednikom p. Kwiatkowskiego: i p. Matuzewskiemu i p. Janowi Piłsudskiemu i p. Zawadzkiemu? I czyż nie jest pouczające doświadczenie z dekretemi Lavalu: w ciągu pierwszych 10 miesięcy r. b. wpływy z produktów bezpośrednich wyniosły we Francji 3.412,5 milj. fr. czyli o 1.189 milj. fr. mniej niż w r. ub., wpływ z podatków pośrednich, monopolów i t. p. 22.416 milj. fr., o 913 milj. mniej niż przed rokiem i o 4.020 milj. mniej niż przewidziano. Miesiąc „dekretów” wykazują wybitny niedobór.

Na to odpowiadając „Przegląd Gospodarczy”, że gorzkie doświadczenie Lavalu nie jeszcze nie mówi przeciw zastosowaniu u nas metodzie, wskazuje tylko, że „obok posunięć o charakterze czysto technicznym, t. j. fiskalno - oszczędnościowym, momenty gospodarcze mają decydujące znaczenie dla istotnego zrównoważenia gospodarki budżetowej”.

Pięknie, a jeśli owe posunięcia „fiskalno - oszczędnościowe” spowodują pogorszenie sytuacji gospodarczej? Przecież takie jest właśnie następstwo „deflacji” francuskiej i taka jest przyczyna krytycznej sytuacji skarbu państwa we Francji. (W.).

Z kraju

Wytwarzalność hutnicza w październiku wynosiła: surowki 36.317 ton (o 1,96% więcej niż we wrześniu); stali 85.400 t. (o 18,32% więcej), wyrobów walcowanych 61.278 ton (o 1,22% więcej). Wytwarzalność rury — maza o 4,5%. Zbyt wyrobów walcowanych w kraju — większy o 5,4%, wywóz — mniejszy o 11%. Zatrudnienie w hutach w końcu października 33.549 robotników, t. j. o 2.659 więcej niż przed rokiem.

Sankcje antywłoskie. Dekret Prezydenta R. P. z 16 b. m. (Dz. U. R. P. Nr. 83) zakazuje udzielania pożyczek Rządowi włoskiemu, subskrybowania włoskich pożyczek, udzielania kredytów bankowych, przelewów i t. p. przeznaczonych dla Rządu włoskiego. Rozp. Ministra Skarbu z 13 b. m. i okólnik tegoż Ministerstwa („Monitor Polski” z dn. 18 b. m.) ograniczają obrót towarowy z Włochami i posiadłościami

W niedzielę dnia 24 listopada 1935 r.

o godz. 10-tej rano

w sali teatru „Wielka Rewja”

przy ul. Karowej 18 w Warszawie odbędzie się

Wielkie Zgromadzenie Pracowników Miejskich i Instytucji Użyteczności Publicznej Stolicy

Przemawiać będą Tow. Tow.:

Żuławski, Świątkowski, Neubauer i inni

Wstęp wolny dla wszystkich pracowników miejskich i inst. użyt. publ.

mi włoskimi. Nie dotyczy to tranzytu.

Polska — Anglia. Według statystyki angielskiej przez pierwsze 9 miesięcy r. b. W. Brytanja przywoziła z Polski towarów za sumę funt. szterlingów 5.244.145, wywoziła do Polski — 2.721.165 f. szterl., zaś reeksport wynosi 1.002.337 f. szterl. Przywóz z Polski spadł — wywóz wzrósł. Saldo dla Polski dodatnie — 1.520.043 f. niższe o 42% niż przed rokiem.

Wizyta. P. minister skarbu Koc złożył wizytę francuskiemu min. skarbu Regnier i przedstawicielowi „Excelsiora” oświadczył, że przybył na posiedzenie Tow. Kolejowego Francusko - Polskiego w Paryżu, mówił o pożyczce kolejowej i ewentualnym rozszerzeniu stosunków gospodarczych Polski z Francją „skoro tylko okoliczności okażą się ku temu pomyślne...”

Zagranicą

Chińska reforma monetarna polega na „oderwaniu” pieniądza od srebra, stanowiącego podkład waluty. Nowa jednostka monetarna (która ma być równa funtowi angielskiemu, choć brak formalnej deklaracji) utrzymywana będzie na podobieństwo funta angielskiego przez fundusz wy równawczy, mający za podstawę „nacionalizację” srebra. Prócz tego systemu emisyny, dotąd powierzony paru instytucjom, zostaje skoncentrowany w Banku Chin.

Reforma ta powstała na tle brutalnej „deflacji”, podrożenia pieniądza, w związku z podrożeniem cen srebra (zakupy amerykańskie). Nie tylko metal zaczął z Chin uciekać, ale cała gospodarka Chin odczuła następstwa „deflacji”.

Przegląd prasy

PORÓWNANIE P. CATA.

Pisząc o procesie ukraińskim „Słowo” wileńskie nader pochlebnie wyraża się o działalności ministra Pierackiego, przeciwstawiając go min. Januszowi Jędrzejewiczowi i twierdząc, że wśród ministrów marsz. Piłsudskiego wymienieni ministrowie stali na dwóch biegunach, aczkolwiek obaj zdaniem p. Cata zasługują na szacunek i obdarzeni byli wolą i indywidualnością.

Ale wszystko co uczynił Janusz Jędrzejewicz było niezrozumiałe, ciemne, dziwaczne, niecelowe, szkodziło. Wszystko co robił Pieracki było rozumne, celowe, jasne, dobre.

KTO PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA KOLEJKĘ NA KASPROWY?

„Wiadomości Turystyczne” na podstawie wyznurzeń „JKC.” i oświadczeń kierownika budowy kolejki na Kasprowy Wierch p. Kodelskiego ustalają, że „pan podsekretarz stanu Bobkowski jest inicjatorem i promotorem tej budowy”.

Zajmując się obszernym artykułem niszczącym turystyki w Polsce i fatalną polityką powołaną przez p. Bobkowskiego „Ligi Popierania Turystyki” — wspomniane pismo stawia p. wiceministrowi następujące zarzuty:

Zarzuca p. podsekretarzowi stanu, że wykorzystując osobiste stosunki buduje kolejkę, która zniszczyła Park Narodowy Tatrzński, odebrała Tatrom cały pierwotny urok, że budowę tę forsuje per fas et nefas, nie zwracając uwagi ani na negatywny stosunek całego społeczeństwa, ani na szereg spraw które się w trakcie tej budowy wyłoniły, a wśród których gwałcenie prawa zajmuje poczesne miejsce. Zarzuca mu dalej, że budując tę kolejkę za pieniądze oraz gwarancje skarbowe naraża skarbu państwa na bezpowrotną stratę kilku milionów złotych, że czyni to w czasie, w którym racja stanu wymaga największych oszczędności budżetowych, w czasie, w którym nawet najbardziej pracowni obcina się zarobki w chwili, kiedy obowiązkiem każdego obywatela, a nawet obywatela, nie tylko podsekretarza stanu, jest baczenie, aby ani jeden grosz z pieniędzy państwowych nie został zmarnowany.

DZIWNE PRETENSJE.

P. Rzymowski ma do polskiej prasy socjalistycznej pretensje, żeśmy zacytowali ustęp z „Czasu” w którym ten konserwatywny organ zarzuca p.p. Rzymowskiemu, Krahelskiej, Hulce - Laskowskiemu i Ruffowi polowiczność w ich akcji

w sprawie uwolnienia więźniów, i milanowicie, że milczą oni na temat Berezki Kartuskiej.

P. Rzymowski ma pretensję, żeśmy zacytowali organ konserwatywny. Cóż na to poradzimy, jeśli w tym wypadku miał ten organ rację. — A jeśli ktoś ma w czemś rację — to obojętne, jakie ma oblicze polityczne, nie zmienia to jego racji.

A tłumaczenia się p. Rzymowskiego nie wyrzucamy znowuż krytyki. Twierdzi on, że dwa dni temu p. Krahelska w odczycie wy powiedziała się za zmiesieniem Berezki. Pięknie, ale „Czas” swe uwagi poczytał wcześniej i myśmy je wcześniej wydrukowali.

Na kpiny już zakrawa, gdy p. Rzymowski wywodzi, że nie pisał o Berezce, bo gdy ją tworzone, nikt p. Rzymowskiego nie pytał o zdanie, i p. premier Kozłowski go nie szukał.

To niezależny publicysta, redaktor dziennika ma dopiero wtedy wypowiedzieć swe opinie, gdy ktoś go o coś zagadnie? Czyż Berezka była i jest tak małym, nie znaczącym wydarzeniem, że ją wolno przemilczać? Milczano do dziś dnia, bo bano się, czy nie chciano w imię „sanacyjnej” solidarności poruszać tego wstydliwego zakamarka historii Polski współczesnej.

Co do tego, że i „Czas” milczał, gdy tworzone Berezę, że jej lokatorem przed jej winni być raczej różni panowie z arystokracji (patrz afera Żyrardowska) niż dotychczasowi te Berezki mieszkawcy — to niewątpliwie p. Rzymowski ma rację. Fakt jednak, że p. Rzymowski i jemu podobni w sprawie Berezki nie mają czystego sumienia, nie ulega przez to zmianie.

S-EK.

Dziwna konfiskata

Warszawska Organizacja Młodzieży TUR, koło im. Spartakusa wydało agitacyjną odezwę, w której wzywa młodzież robotniczą, by wstępowała do Org. Mł. TUR., by „wcielić na jasne drogi pracy dobrobyt i kultury”.

W odezwie tej niema zupełnie momentów politycznych. Podane są działy pracy koła, jak sekcja samokształceniowa, dramatyczna, ping-pongowa, szachistów, warsztatów i t. p. Odezwa donosi, że w każdą sobotę odbywają się odczyty na ciekawe tematy i podany jest adres Koła, ul. Kacza 7, II piętro.

Odezwa ta została skonfiskowana.

Konia z rzedem temu, kto wyjaśni za co.

Depesze i wiadomości nocne z środy na czwartek

Przełomowe dni we Francji
Narady Stronnictw Lewicy

Środowy dzień polityczny w Paryżu wypełniły trzy doniosłe narady, a mianowicie: przedstawiciele grup lewicowych, następnie posiedzenie grupy deputowanych radykalnych oraz posiedzenie Rady Ministrów. Po posiedzeniu delegacji lewicy, ogłoszono komunikat, stwierdzający, iż przedmiotem narady była zarówno kwestia stanowiska przedstawicieli lewicy na komisji finansowej w Izbie, jak i sytuacja, wytworzona przez krwa we wypadki w Limoges. Komunikat oświadcza, iż delegacja postanowiła zwrócić się do grup wchodzących w jej skład, celem ustalenia ich stanowiska wobec interwencji socjalistycznej i konsekwencji, jakie może pociągnąć za sobą debata w Izbie na ten temat. Dalsze obrady delegacji lewicy zostały zwołane na piątek.

Na posiedzeniu grupy radykalnych socjalnych mówcy z min. Herriotem na czele, wskazywali na potrzebę zachowania równowagi budżetowej i konieczność porozumienia między komisją finansową i Rządem. Min. Herriot zapewnił kolegów partyjnych, że minister Finansów Regnier zgadza się na podwyższenie wydatków budżetowych o 180 milj. fr. dla zaspokojenia małych rentjerów, niższych funkcjonariuszy państwowych i b. kombatanów. Suma ta ma być uzyskana z podwyższenia stopy podatku od wysokich dochodów. Ostatecznie, grupa radykalów uchwalila wniosek swego prezesa, dep. Delbos, upoważniający radykalnych członków komisji do ostatecznego porozumienia z ministrem Finansów.

Następnie, przystąpiono do dyskusji nad sprawą zajęć w Limoges i sprawą lig. B. premier Daladier ostro wystąpił przeciw Croix de Feu, stwierdzając, że odpowiedzialność za zajęcia ponosi ta organizacja. Następnie poddał na krytyce działalność gabinetu premiera Laval.

RADA MINISTRÓW

Na zgórą 3-godzinne posiedzenie francuskiej rady ministrów premier Laval wygłosił expose na temat sytuacji międzynarodowej, zaś minister finansów Regnier zdał sprawę z badania budżetu przez komisję finansową Izby deputowanych. Ministrowie spraw wewnętrznych Paganon i sprawie-

OSTATNIE DEPESE NA STR. 1-EJ I 2-EJ

Komitet Ekonomiczny Ministrów

PAT komunikuje: Komitet Ekonomiczny Ministrów, obradujący w środę, pod przewodnictwem wicepremiera Kwiatkowskiego przystąpił do rozważania dalszych projektów dekretów i zarządzeń, przewidzianych ramami przyjętego planu gospodarczego. Uwaga Rządu skierowana jest obecnie na te zarządzenia, których celem jest przyspieszenie niżki cen kosztów utrzymania oraz wyrównania dysproporcji, hamujących obroty gospodarcze. W związku z tem Komitet Ekonomiczny prze-

disutował tezy w sprawie obniżki taryf kolejowych, oraz sprawy, związane z akcją obniżki cen kar telowych.

Następnie Komitet Ekonomiczny przeprowadził dyskusję nad możliwościami zastosowania ulg w spłacie kredytów budowlanych oraz wnioskami w sprawie odciążenia płatników z danin komunalnych, włączając się przedewszystkiem z pracami nad podniesieniem siły nabywczej ludności rolniczej i poprawą położenia finansowego wsi.

Możliwość upadku Gabinetu

Paryska prasa nie ukrywa, że istnieje niebezpieczeństwo przesilenia rządowego.

Stojący blisko rządu „Le Petit Parisien” podkreśla, iż położenie wewnętrzne skomplikowało się wskutek wypadków w Limoges.

Zdaniem „Le Populaire”, w kuluarach Izby stawiano dwa przeciw-

jednemu, iż upadek gabinetu jest nieuchronny.

Niektórzy deputowani — jak pisał „Le Petit Journal” — wyrażali obawę, że Rząd na początku

Odpowiedź Abisynji
na notę Włoch

Sekretariat Ligi Narodów otrzymał notę Rządu abisyńskiego, stanowiącą odpowiedź na ostatnią notę protestacyjną Włoch, w której Rząd włoski m. in. poddaje krytyce za panujące w Abisynji stosunki, stwierdzając, że ludność okupowanych przez wojska włoskie terytoriów wita Włochów jako zbawców.

Nota Rządu abisyńskiego protestuje przeciw próbom rozwiązywania sporów na podstawie ustępstw terytorjalnych ze strony Abisynji.

Plany hitleryzmu
w Kłajpedzie

Agencja Havasa donosi z Kowna: Zrzeczenie się przez Baldzusa misji utworzenia dyrektoratu Kłajpedzkiego, wywołało w Paryżu dużą sensację. Przypuszczają tu, że osoba Baldzusa była wyznaczona przez Niemców tylko na czas wyborów i że narodowi „sojusiści” dążyli do utworzenia dyrektoratu niemieckiego o charakterze pozaparlamentarnym (PAT).

Wobec tego, że oskarżony Karpyniec usiłuje mówić po ukraińsku, przewodnicząc ogłasza postanowienie sądu co do odczytania zeznań oskarżonego, złożonych w śledztwie.

Prokurator Żeleński stwierdza, że Karpyniec był studentem Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Następnie sąd przystąpił do odczytania zeznań, złożonych przez osk. Karpyniec podczas śledztwa.

Karpyniec zeznał, że wszystkie przedmioty laboratoryjne i chemikalia należały do niego jako własność prywatną i służyły mu do doświadczeń. Pytany zaprzeczył, jakoby należały one do laboratorium referentury bojowej krajowej egzekutywy OUN.

Twierdzi, iż okazana mu blacha nie należała do jego przedmiotów. Dalej Karpyniec zeznał, iż nie pamięta, by 30 maja bawił w jego mieszkaniu mężczyzna, przyprowadzony przez Kłymyszyna i oświadczający, że do żadnego stowarzyszenia politycznego nie należał. Oświadczył, że wreszcie, że rurki mosiężne, do których w niego student Stronicki z Buczacza, który był u niego w mieszkaniu przed 8 tygodniami.

Karpyniec oświadczył, że Andrzej Boryniec jest studentem uniwersytetu Jagiellońskiego i że kolegował z nim. Czy Boryniec należał do organizacji OUN, nie wie. Karpyniec nie wie też, skąd w mieszkaniu jego znalazł się przekaz, adresowany do Boryńca. Później badany oświadczył, że jest członkiem OUN, odmawia jednak odpowiedzi na pytanie, od kiedy do tej organizacji należy.

Dalej zeznał jednak, że do O. U. N. wstąpił w lecie 1933 r. Złożył on ślubowanie organizacyjne na rewolwer. Ceremonia odbyła się na polu wobec jednej osoby, przy czym rota ślubowania brzmiała w ten sposób, że nowy członek OUN będzie gotów zawsze wykonać rozkazy władz organizacyjnych OUN. Na pytanie, gdzie i kiedy dokładnie wstąpił do OUN, odmawia odpowiedzi. Od organizacji otrzymał następnie polecenie z zakresu chemii. Dalej oskarżony przyznaje, że sporządził część pocisku wybuchowego, który w odbitkach fotograficznych został mu

obrad Izby znajdzie się w mniejszości przy kwestii porządku dziennego w sprawie zajęć w Limoges. Jeśli do czasu zwołania parlamentu nie dojdzie do porozumienia i odprężenia, to można się spodziewać — pisze dziennik — iż w głosowaniu w tej sprawie Rząd znajdzie się w mniejszości. (PAT)

Czy klęska polityczna „armii kwantuńskiej”?
Odroczenie „autonomji” Chin Północnych

Z Pekinu PAT. donosi: Odroczenie ogłoszenia deklaracji w sprawie autonomji pięciu prowincji Chin Północnych nastąpiło w następujących okolicznościach: Ja pońskie ministerstwo spraw zagranicznych, obawiając się wywołania komplikacji międzynarodowych,

przecięło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

Jim-Ting, dyrektor kolei Pekin-Szan-Hai-Kuan, który uczestniczył kiedyś w rokowaniach chińsko-japońskich, udał się do Nan-kinu, jako doradca na wypadek, gdyby układy pomiędzy Cza-

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w Pekinie i Tien-Tsinie, wycofał się z rozmów, podczas gdy przedstawiciele gen. Sung-Cze-Juana gotowi byli do ustępstw. Gubernator Hopei odwołał swój wyjazd do Pekinu. Gen. japoński Doihara rozdrażniony opuścił Pekin i udał się do Tien-Tsinu.

przebiegło dyskusję, prowadzoną przez przedstawicieli armii kwantuńskiej z władzami Chin Północnych. Chińczycy szybko zorientowali się w sytuacji. Han-Fu-Czu, gubernator Szantungu, rywalizujący z gen. Sung-Cze-Juanem, komendantem garnizonów w

Kobieta w ruchu spółdzielczym

Nie ma dziś dziedziny pracy społecznej, w której czynny udział kobiet nie byłby pożądanym. Pragniemy je widzieć we wszystkich działach naszej pracy, wszędzie bowiem rozgrywa się sprawy najżywniej kobiety interesujące.

Bardzo silnie związana jest kobieta z ruchem spółdzielczym, z nim łączy ją najżywniejsze interesy, jest to dziedzina, w której kobiecie przysparza winna ROLA KIEROWNICZA. Wypływa to logicznie z kierownictwa kobiety w życiu gospodarczym rodziny. A gospodarstwo rodzinne jest najmocniej z nami związane. Ktoś od czasu konieczności uświadomienia wyzysku w tej dziedzinie, jeżeli nie kobieta? Ale to odzienie po winno pociągnąć za sobą konsekwencje organizacyjne. Wyzysk i krzywda bowiem same nie ustąpią, trzeba je zwalczać, a walkę tę można tylko zbiorowym wysiłkiem. Najlepszym dowodnikiem powinien być ten, kto najwięcej cierpi. Bojowniczką spółdzielczości powinna zatem prowadzić KOBIECJA.

Tymczasem stan faktyczny przedstawia się szło inaczej. ZALEDWIE 15% CZŁONKÓW SPÓŁDZIELNI STANOWIĄ KOBIECY. A smukłym odsetek kobiet odgrywa czynną, twórczą rolę w naszym życiu spółdzielczym. Można śmiało powiedzieć, że stan ten jest jednym ze źródeł słabości ruchu spółdzielczego. Mężczyźni wiążą spółdzielczość z pewnymi przesłankami teoretycznymi, a więc z konkretnym życiem. Jeżeli spółdzielczość ma się rozwijać, trzeba żeby kobiety używały ją za swoją. Nie może spółdzielczość spełnić swego zadania, jeżeli kobieta znajduje się będzie na zewnątrz niej.

W praktyce wygląda to tak: mężczyźni z takich czy innych powodów wplacają udział do spółdzielni i mówią: słuchaj, rób zakupy w sklepie spółdzielni. Ona przystępuje do tego od razu z nieufnością, która się wzmacnia w miarę dostrzeganych nie dogadań. Tak będzie dotąd, dopóki kobieta traktować będzie spółdzielnię jako coś obcego. Trzeba bowiem, aby sama weszła do spółdzielni, sama nią nawet rządziła, aby nie dopuściła do powstania niedogadania, aby je usunęła, jeżeli są. SPÓŁDZIELNIA TO NIE POWINNO BYĆ COŚ, CO SIĘ TYLKO OSĄDZA I KRYTYKUJE, TO POWINNO BYĆ COŚ, CO SIĘ PROWADZI, CZEM SIĘ KIERUJE. Rozwój spółdzielni wymaga zatem żywej propagandy za masowym udziałem kobiet w jej pracach. Gdyby spółdzielczość była działem życia, w którym kobieta jest narówni z mężczyzną zainteresowana, wśród członków powinno być przeszło 50% kobiet. Ale kobieta jest znacznie więcej zainteresowana, powinna więc silniej dominować, stanowić jeszcze poważniejszy odsetek, powinna przewodzić we wszystkich władzach spółdzielczych. Przewaga ta jednak może być tylko wynikiem faktycznej

roli, którą kobieta w życiu spółdzielczym odgrywa.

Dlatego też witamy z uznaniem i radością powołanie do życia LIGI KOOPERATYSTEK W POLSCE, której zjazd inauguracyjny odbędzie się 24 listopada w Warszawie. Zrozumienie konieczności wzmocnienia roli kobiety w ruchu spółdzielczym spowodowało już dawniej powstanie w różnych środowiskach kół czynnych kooperatystek. Organizacje te miały jednak charakter przypadkowy i znaczenie ich było czysto lokalne. Myśl rozwinięcia tej akcji na teren całej Polski nawiązuje się sama przez się. TRZEBA DZIAŁALNOŚĆ TYCH LUŻNYCH GRUPEK SKOORDYNOWAĆ I TRZEBA SIĘCIA TAKICH KOBIECZYCH PLACÓWEK SPÓŁDZIELCZYCH POKRYĆ CAŁY KRAJ. Będzie to właśnie celem Ligi.

Głównym celem Ligi będzie więc propaganda spółdzielczości wśród kobiet, szerzenie wśród nich świadomości spółdzielczej, jednanie kobiet dla czynnej działalności w ruchu spółdzielczym. Drugim celem Ligi jest zorganizowanie wspólnego wy-

silków kobiet dla udoskonalenia gospodarstwa domowego, aby przez podniesienie techniki i metod pracy gospodarczej wyzwolić kobietę z niewoli, do której przykuwa ją prowadzenie gospodarstwa domowego i udział jej udział w ogólnym życiu społecznym.

Myśl tę witamy jeszcze z jednego powodu z radością. Świadomość spółdzielcza jest wstępem do świadomości klasowej. Gdy kobieta weźmie masowo czynny udział w pracy spółdzielczej, gdy spotka się twarzą w twarz z trudnościami, gdy śledzić będzie tajemnice naszego życia gospodarczego, gdy zobaczy, jak ściśle jest ono związane z podstawami naszego ustroju społecznego, dojdzie do wniosku, że cały jej los i przyszłość, że dobrobyt i szczęście jej i jej rodziny — zależne są od wyniku walki, którą tworzy świat pracy o zastąpienie gospodarki kapitalistycznej wyzyskiem, GOSPODARKA PLANOWĄ SOCJALIZMU. I wtedy kobieta zapagnie wziąć udział w tej walce.

ADAM PRÓCHNIK.

Na Górnym Śląsku

Magistrat m. Mysłowic

płaci długi za p. Kazonia

„Polska Zachodnia” zamieściła następującą notatkę:

„Sprawa wywozu bydła do Niemiec jest ciągle tematem rozmów czynników zainteresowanych. W tych dniach ze Śląska Opolskiego (Bytom, Opole i t. d.) zjechały komisje dla zbadania możliwości eksportu, z największą nadzieją się placówek. Mysłowice dotąd już zawiadziły trzy komisje, z czego dwie poczyniły wstępne kroki w sprawie bezpośredniego nawiązania kontaktu, jakkolwiek podział kontyngentu eksportowego rozdzielać będzie Polski Związek Bekorowy. W związku z powyższym, Centralna Targowica w Mysłowicach w tych dniach zostaje przyjęta do Związku Bekonowego, co umożliwi racjonalną gospodarkę Centralnej Targowicy.

Ponadto w tym i następnym tygodniu jest zapowiedziany dalszy przyjazd zainteresowanych przedstawicieli instytucji niemieckich. Jak się dowiadujemy, dzięki ścisłej kontroli Magistratu, długi jakie posiadała Targowica zostały w większej części terminowo spłacone, tak, że aresztowania dyr. Kazonia i towarzyszy nie wpłynęły ujemnie na bieg spraw bieżących Targowicy.

Tyle „Polska Zachodnia”. Dotychczas nikt nie może się doprosić publicznego wyjaśnienia afery p. Kazonia przez Magistrat m. Mys-

łowic. Wiece obywatelski, zwołany w celu poinformowania opinii publicznej o defraudacjach p. Kazonia i jego szajki, został zakazany. Dlaczego? Kto obawia się światła dziennego i chce ukryć te sprawy, przed obywatelami? Teraz znowu „Polska Zachodnia”, daje do zrozumienia, że Magistrat m. Mysłowic płaci długi Centralnej Targowicy, która została wydzierzawiona p. Kazoniowi. Co to ma wszystko znaczyć?

Sprostowanie

We wczorajszym numerze korespondencja z Klimontowa (Zagłębie Dąbrowskie) została zamieszczona przez przeoczenie w rubryce „na Górnym Śląsku”.

Zabójstwo na zabawie pod Inowrocławiem

Stow. Opieki Rodzicielskiej przy szkole powszechnej w Pęchowie, powiatu inowrocławskiego, urządziło ostatniej niedzieli zabawę taneczną. Uczestnicy zabawy rekrutowali się przeważnie z miejscowej młodzieży. Na tle walki o zdobywanie palmy pierwszeństwa wśród pięknej powstały — po północy — nieporozumienia. Jedna z grup młodzieży wyszła z sali na

Sejm robotników Zagł. Dąbrowskiego

(Kor. wł.).

W niedzielę, dnia 17 listopada 1935 r., odbył się w Zagłębiu Dąbrowskim w wielkiej sali Doma Ludowego w Dąbrowie Górniczej, olbrzymi zjazd klasowych związków zawodowych. Na zjazd przyjechało ze wszystkich kopalń, fabryk i drobniejszych zawodów ponad tysiąc delegatów.

Zjazd zajął tow. Anger. przewodniczył zjazdowi towarzysze Kozubek i Oraczewski, referaty wygłosili tow. Bielnik o położeniu robotników w przemyśle Zagłębia Dąbrowskiego oraz o ujemnych dla klasy robotniczej skutkach nowych podatków, tow. Stanczyk zaś o ogólnej sytuacji gospodarczej i politycznej w państwie.

Po referatach wywiązała się obszerna dyskusja, w której około 14 delegatów z różnych zawodów, podkreślając tragiczne położenie klasy robotniczej, wzywało do zbudowania silnych klasowych związków, by zdolne były nie tylko odeprzeć spadające na klasę robotniczą coraz to nowe zamachy ze strony kapitalistów i rządu, ale i rozpocząć zdecydowaną walkę o poprawę bytu, o nowy ustrój społeczny.

Jednocześnie przyjęto uchwały, które omówimy osobno.

Uchwały te dotyczą żądań klasy robotniczej w sprawach skrócenia czasu pracy, urlopów, pod-

wyżki plac, przeciw podatkowi od plac, w sprawach bezrobocia, Funduszu Pracy, amnestji dla wię-

niów politycznych, w sprawie zakazywania kopalń, przeciwko wojnie i t. d.

Wiadomości z całej Polski

PANSTW. WYDAWNICTWO KSIĄŻEK SZKOLNYCH WRACA DO LWOWA

Jedna z agencji podaje, że w Warszawie zdecydowano wydanie zarządzenia w sprawie powrotu do Lwowa Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych, przeciwstawnego pomimo energicznych protestów i zabiegów do Warszawy. Wraz z instytucją tą ma być przeniesione z powrotem również kierownictwo wydawnictwa.

GROZNA PLAGA WILKÓW W POW. DZIŚNIENSKIM

Z Dziśny donoszą, że na terenie

gminy i pow. dziśnieńskiego pojawiły się wilki. Plaga wilków jest tak groźna, że wieśniacy zgłosili się do władz gminnych z prośbą o urządzenie obław na szkodniki.

POTRÓJNY MORDERCA POPEŁNIŁ SAMOBÓJSTWO

Głośnym echem obito się w Krzemieńcu i okolicy potrójne morderstwo, które popełnił b. przodownik policji i kierownik referatu gospodarczego przy komendzie powiatowej w Krzemieńcu, Misiak.

Krytycznego dnia Misiak zaprosił do siebie dwie kobiety: Janinę Czuliowską i Franciszkę Kiczynską, które dosyć często odwiedzały jego rodzinę. Czuliowska wyjechała właśnie z P. K. O. pieniądze i wybierała się w drogę ze swoją córką Irmą. Wszystkie trzy na zaproszenie Misiaka przybyły do jego mieszkania, jednak nie zastały jego żony. Tu rozegrał się ponury dramat. Misiak w pewnej chwili wystrzelił z rewolweru zabił Czuliowską i Kiczynską. Przerażona tem Irma poczęła uciekać, a rozbestwiony morderca rzucił się za nią w pogoń i postrzelił w nogę. Następnie całą noc pisał na wszystkich strony listy, między innymi do prokuratora. Nad ranem Misiak wystrzelił z rewolweru zakończył życie. W niewiadomy sposób zniknął pieniądze, które Czuliowska miała przy sobie.

MORDERCA POLICJANTA SCHWYTANY

W Pelplinie, w godzinach rannych, nieznany sprawca strzelił trzykrotnie do legitymującego go policjanta Eustachego Żmury. Policjant zmarł.

Obecnie policja w święcie schwytała mordercę. Jest nim 30-letni Jan Manikowski, który 19 marca r. b. został zwolniony z więzienia świętokrzyskiego, gdzie odcierpiał karę 17 i pół lat więzienia za napad na rabunkowe. Po zwolnieniu z więzienia Manikowski dopuścił się szeregu zbrodniczych podpałek na terenie powiatu święckiego, w związku z czym zaczęto go poszukiwać. Mimo specjalnie zorganizowanych obław nie udało się go schwycić. Pierwszym policjantem, który natknął się na niego był zamordowany w Pelplinie posterunkowy Żmura.

Po morderstwie rozpoczęto na terenie okolicznych powiatów obławę, które doprowadziły do ujęcia Manikowskiego w 12 godzin po morderstwie, gdy wracał na rowerze drogą, do swej kryjówki leśnej.

UCIECZKA WIĘZNIÓW.

Na stacji kolejowej w Mysłowicach zbiegli z pod eskortą policyjną dwaj więźniowie: Waliński Bogusław i Bielecki Stanisław.

Obaj więźniowie odbywali karę więzienia w Tarn. Górach i w dniu tym doprowadzeni zostali na rozprawę sądową w Mysłowicach. W drodze powrotnej mimo, że więźniowie byli zakuci w kajdany zbiegli na stacji w Mysłowicach.

TRZYKROTNY ZAMACH SAMOBÓJCZY.

Do Lwowa przybył 35-letni Jakob Bär, bez stałego miejsca zamieszkania, umysłowo chory. Przyjechał on z Tyczyna, pow. Rzeszów.

Bär trzykrotnie rzucał się pod tramwaj, lecz za każdym razem w porę zatrzymywano go. Służba tramwajowa widząc, że ma do czynienia z umysłowo chorym człowiekiem puszczala go wolno. Dopiero za trzecim razem oddano go w ręce policji, która odesłała Bära do miejsca jego przynależności, t. j. do Tyczyna.

Czy to dom twój czy fabryka, czytaj „Tydzień Robotnika”

AGNIESZKA SMEDLEY

Z cyklu „MIGAWKI CHIŃSKIE”

2)

Demonstracja

Z upoważnienia autorki przełożyła B. Kopelówna

Zamiast zastosować się do tego, zeskoczyłam z auta na ziemię — i od tej chwili już pozostałam sama, gdyż przyjaciel mój uciekł samochodem.

Inny omnibus, kołyszając się, nadjechał ulicą. Rozległ się znowu okrzyk — i zobaczyłam studentów i robotników, maszerujących z gniewną determinacją do omnibusu i tłukących szklane szyby swymi gołymi rękami. Przyłożyli się plecami do wozu, usiłując go przewrócić. Chiński policjant rzucił się na nich i zaczął tłuc ich po plecach pałką. Rozproszyli się, zmieszali z olbrzymim tłumem i zniknęli, a omnibus stał smętny i opuszczony.

Gdzieś na ulicy rozległ się znowu okrzyk — i powietrze wypełniło znowu fruujące ulotki. Wszyscy pobiegli w tym kierunku, a ja pobiłam wraz z innymi. Trzech studentów, padających koło mnie, podskoczyło wysoko w górę, krzycząc: — Precz z łaszacymi się psami imperialistów! — Jakiś robotnik skoczył na kontuar w otwartym sklepie, podniósł olbrzymią pięść, pełną ulotek — i rzucił je w powietrze, wołając: — Precz z imperialistami! — Potem on także zmieszł się z tłumem. Kulis z rykszą przebiegł koło mnie; ryksza pełna była ulotek, które ludzie rozchwytywali w biegu, rzucając je w powietrze i krzycząc. Ulicę pokrywał dywan ulotek.

Dotarłam do zbiegu dróg: Fukien i Hankau. Na wszystkich rogach i przecznicach tłoczyli się Chińczycy. W samym środku, gdzie łączyły się z sobą

ulice, była duża opróżniona przestrzeń, a w pośrodku niej stał uzbrojony angielski oficer policyjny z długą pałką w ręce. Chodził ciągle w kółko, mając przed sobą tłum — napot skulony przy chodzeniu, jakgdyby gotów był rzucić się w każdym kierunku. Wyglądem swym przypominał zwierzę.

Z każdego rogu, oraz daleko, z ulicy — dochodził ten sam okrzyk — i znowu ulicę wypełniły fruujące ulotki. Oficer policyjny stał się podobny do rozniewanego byka — odwracał się to w jedną, to w drugą stronę, usiłując znaleźć akurat tę osobę, która krzyknęła, czy rzuciła ulotkę. Ale wszędzie dokonał tego, we wszystkich kierunkach, — na balkonach ponad ulicą, oraz we wszystkich sklepach — nie było nic innego, tylko morze chińskich twarzy.

Wtem środkiem jednej z ulic przeszedł olbrzymi robotnik, wołając gniewnie: — Precz z angielskim imperializmem! — Precz z Czang-Kaj-Szekiem. — Oficer rzucił się ku niemu dziko, ale odciął go tłum ludzi i przybyli zatrzasili się wśród nich. Oficer zarzywał z wściekłości, ale tłum Chińczyków odstąpił tylko trochę i przyglądał mu się, jak w furii biegł to tu, to tam. Jakiś sklepikarz, stojący w niewielkiej odległości od niego, roześmiał się głośno. Oficer, usłyszawszy to, rzucił się ku niemu, wyciągnął go z kontuaru i uderzył w głowę pałką. Ludzie wybiegli ze sklepu i podnieśli sklepikarza, który upadł na ulicę.

Okrzyk rozległ się znowu — i znowu oficer zaczął rzucać się, jak byk — to w jedną, to w drugą stronę, robiąc zygżaki na ulicy, waląc na wszystkie strony swą długą pałką. Jednego człowieka gonił nieprzytomnie przez otwarty plac, a potem ulicą. Człowiek zmieszł się z tłumem; wówczas oficer odwrócił się i z wściekłością uderzył pierwszego, na kogo trafił.

Gdy tak biegał — widziałam w nim coś więcej,

aniżeli oficera policyjnego, rozganiającego tłum — był wcieleniem bestjańskiej nienawiści rasowej. Nikt mu niczem nie groził, a on ciskał się, jak nieprzytomny zwierzę, gwiżdząc nieprzerwanie w policyjny gwizdek, który trzymał między zębami. Bił wszystko, co chińskie — chłopców, dziewczęta, mężczyzn i kobiety.

Ale tłum zacierał się, pochłaniając lub unosząc jego ofiary. Był, jak szalenie, usiłujący powstrzymać morze swoją pałką.

Dwaj chińscy policjanci przybiegli pędem na opróżnioną przestrzeń i także zaczęli działać. Mieli miny obojętne. Jeden chwycił za rękę jakiegoś studenta i zaciągnął go na środek placu. Student miał może osiemnaście lat; jego wysmukła postać odziana była w tanią, szarą, bawełnianą szatę. Miał gołą głowę i przesłoniczną twarz. Poszedł, nie opierając się — i stanął, czekając, aż zbliży się oficer angielski. Biały oficer podniósł swoją pałkę i uderzył nieopierającego się chłopca prosto w głowę. Chłopiec padł bez wydania dźwięku w ramiona chińskiego policjanta, który stał, spoglądając na niego z bezradnym ogłupieniem.

Oficer w dalszym ciągu rzucał się i uderzał ślepo w morze twarzy. Szłam, potykając się, przerażona widokiem ludzkiej istoty, która zamieniała się w zwierzę. Na ulicy widniały kałuże krwi. Oparłam się o jakiś budynek i zobaczyłam, że oficer pędził wprost na mnie. Dziecko chińskie, mające może dziesięć lat, stało tuż przedemną. Teraz odwróciło się i wcisnęło, jak robak, między moje plecy a budynek. Czulałam przy swoim ciele drżenie jego małego ciała.

Oficer zatrzymał się wprost przedemną. Po twarzy jego spływał pot; oczy nabiegły mu krwią. — Kto pani jest? — oddychał ciężko, jak zwierzę. — Dziennikarka.

Drukarnia Sp. Nakł.-Wydawniczej „Robotnik”. Warszawa. Warecka